

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillár.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Főiskolák egyesítése.

Irtá: Klebelsberg Kunó kultuszminiszter

Azért, mert a frissen megalkotott törvények után azt mondtam, hogy nem lenne okos mást kezdeni, engem úgy állítanak a közvélemény elé, mint akinek nevéhez az egyetemi ügy szuperfétálása fűződik.

Teljesen viselem tetteimért a felelőséget, — mert soha sem teszek olyant, ami lelkiismeretemmel nem áll összhangban, de nem én javasoltam s nem is alattam alkották meg azt a törvényt, amely a két menekült egyetemet fenntartotta és nem javasoltam azt a törvényt sem, amely a közgazdasági fakultást, tehát egy újabb fakultást létrehozta. Én ezeket a dolgokat olyan stádiumban találtam, hogy a Kormányzó aláírásáról még a porzó sem hullott le, amikor a kultuszárcaát vettem. Kérem: nem véttem volna-e a magyar törvényhozás komolysága ellen, ha pár hónappal megelőzőleg megalkotott törvényekre azt mondtam volna: nem, kezdjünk mást. Ez fejtelten kapkodás lett volna, méltatlan a magyar nemzethez és a magyar törvényhozáshoz, amely mindenestre tudja, mit csinál akkor, amikor elhatározta, hogy a két menekült egyetemet fenntartja és ezen felül még egy negyedik kart, a közgazdasági kart létesíti. Ezek a törvények nem én alattam jöttek létre.

Meg volt egy nagy adottság. Ilyen helyzetben mit lehetett tennem? Mitután teljesen szolidaris vagyok azokkal a miniszter elődeimmel és helyeslem eljárásukat, akik ezt csinálták, én reám a feladat várt, hogy viszont megszűntethessék minden olyan csökevény-főiskolát, amelyet a négy egyetem mellőzhetővé tesz.

Amint köztudomású, volt külön férfi pedagógium, ahol a férfi polgári iskolai tanárokat képezték és ezzel párhuzamosan egy másik főiskola, az Erzsébet-nőiskola, ahol a polgári iskolai tanárnőket képezték. Ezeket összevontam és kapcsolatba hoztam a szegedi egyetem bölcsészeti karával. Ezzel egy főiskola megszünt.

Most minden erővel azon vagyok, hogy a jogakadémiaik is megszűnjenek. Hogy miért nem léptem fel erőlyesen? Azért, mert mint minden vegyes felekezeti országban, nálunk is nagy az egyházak érzékenysége. Azt hittem, időt kell adni, hogy az iskolafenntartó felekezetek belássák ezt és hogy ne áltami kényszerrel, — amelynek mindig brutális mellékíze van, — hanem kapacitációval vegyem rá az iskolafenntartókat arra, hogy ezt a három jogi fakultást, amelyre a négy egyetem jogi fakultása mellett szükség nincs, saját belátásukból szüntessék meg. Ugy tádom, a református konvent hozott is már határozatot, amely felhatalmazta az elnökséget arra, hogy a megszüntetés módzatairól tanácskozzék. Én tehát meg vagyok arról győződve, hogyha ez, mind a három érdekelt felekezetre nézve, egy időben történik meg és olyanféleképpen, hogy az ott

működő existenciák meg nem semmisülnek, akkor ez méltányosan keresztülvihető lesz és megint három feleslegessé vált főiskolával lesz kevesebb. A tanárok elhelyezéséről is gondoskodni fogunk, mert nagyon szomorú módja volna a racionalizálásnak az, amely az existenciák hullásával jár.

További lépés lesz ezen a téren, amely akció most van folyamatban, a közgazdasági kar egyesítése a Műegyetemmel, amit az tesz szükségessé,

hogy a Műegyetemen is van egy közgazdasági kar.

Ugy gondolom, a racionalizáláshoz tartozik az, hogy a párhuzamos intézményeket összeolvasszuk. Azt hiszem, ezen a téren megtettünk mindent, amit lehet. Igaz hogy fenntartjuk a négy egyetemet, de körülöttük eltüntetjük azokat a felesleges alakulatokat, amelyekre, szerény nézetem szerint, már szükség nincs s amelyek a költségvetéseket csak felesleges módon emelik.

465.635 pengő differenciája van a csonka-megye jövő évi költségvetésének.

A nyugdíj-költségvetésben 316.265 pengő a tényleges hiány

A keddi megyegyűlésen Lonyay József számvevőszéki főtanácsos, a vármegyei számvevőszék főnöke ismertette a vármegye 1930. évi háztartási költségvetését, amely a dologi kiadások tételénél alábbi módon fest:

Szükséglet	178.837 P
Fedezet	29.467 P
Hiány	149.370 P

A 150 ezer pengős deficitet 10-1 százalékos vármegyei hozzájárulással fedezik.

A háztartási költségvetés a régi keretek között mozog. Új tétel benne a hadirokkantak segélyezésére felvett 1000 pengő és a vármegyei tisztviselők személyi pótlékára felvett 29.719 pengő.

A nyugdíj-költségvetés tételei a következők:

Szükséglet	339.975 P
Fedezet	22.710 P
Hiány	316.265 P

A nyugdíjügyi költségvetés hatalmas hiányát 21-4 százalékos vármegyei hozzájárulással fedezik le.

A magyar-jugoszláv döntőbíróóság összeült Párizsban.

Több milliós perekről dönt a bíróság mostani ülésén.

A magyar-jugoszláv vegyes döntőbíróóság statútuma az elnöknek biztosítja azt a jogot, hogy szabadon válassza meg a tárgyalások székhelyét: Van Slooten holland államtanácsos, a bíróság elnöke élve evvel a jogával, most Párizsba hívta egybe a bíróságot, amely már össze is ült.

Ez alkalommal azok az ügyek kerülnek tárgyalásra, amelyeknek írásbeli előkészítését a május havában Luzernben tartott legutóbbi ülésére óta teljesen befejezték. Körülbelül 20 per szerepel a bíróság előtt: ezeket részint magyar állampolgárok indították Jugoszlávia ellen, részint pedig jugoszláv állampolgárok a magyar kincstár ellen. Van a perek között olyan is, amelyet magyar és jugoszláv állampolgárok folytatnak egymás között: ezek a békeszerződés 239 cikke alapján kerültek a döntőbíróóság elé. A pe-

rek egyikének-másikának tárgya értékben több milliós képvisel. A perek érdemi elbírálása előtt a bíróság elsősorban saját illetékessége kérdésében határoz.

A bíróság előtt lefolyó jogvitáknak külön érdekességet ad az a körülmény, hogy a két fél részéről felhozandó érvek elbírálása a politikai jelentőségű perekre is kihathat. A tárgyalásokat a párizsi volt osztrák-magyar nagykövetségi palotában tartják, amelyet tudvalevőleg a háború után a francia állam szerzett meg.

A bíróságban magyar részről Zoltán Béla volt igazságügyminiszter, jugoszláv részről Arangyelovics belgrádi egyetemi tanár foglal helyet. A feleket magyar részről Kövess Béla és Mészáros Lajos kormány megbízottak képviselik, jugoszláv részről pedig Subotics Dusan, a belgrádi semmitőszék elnöke.

Október végén zajlanak le a vármegyei törvényhatósági választások.

Az új vármegyei választások kiírása az összes törvényhatóságok érdeklődésének tárgya. A Közigazgatási Bíróság már elkészült a választási névjegyzékek ellen beadott panaszok felülvizsgálatával, úgy hogy ezek után bizonyosra vehető, hogy a vármegyei választásokat e hó végén, vagy november elején fogják megtartani. Az új eljárás szerint a vármegyei választmányt kizárják a névjegyzékek összeállításának munkájából és a belügyminiszter 3 napos terminust szab meg a választások kiírására. A választás napját e három napos határidőn belül az egyes közgyűlések tűzik ki. Az általános választást meg fogja előzni néhány nappal a virilis választás. Ilyenformán október végén várható a vármegyei választások úgy, hogy az új törvényhatóságok november végén már megalakulhatnak. December elején pedig az összes törvényhatóságokban megejthetők lesznek a tisztújítások.

A bányakerületi Luther-Szövetség közgyűlése.

A napokbau tartotta meg évi rendszeres közgyűlését Budapesten a Deák-téri iskola templomában a bányakerületi Luther-Szövetség Raffay Sándor dr. püspök és Hohenlohe Károly Egon herceg együttes elnöklése alatt. Raffay püspök elnöki megnyitója után Nikelszky Zoltán nyug. tanítóképezdei igazgató, a szövetség egyik elnöke terjesztette elő jelentését, amelyből kitűnik, hogy Raffay püspök feleségének irányításával az elmúlt évben 125 elhagyott gyermeket vettek védelmükbe. Raffay püspök felszólalásában rámutatott arra, hogy minden legkisebb faluban meg lehet csinálni a gyermekmentési munkát. Számos gyermektelen házaspár vagyona marad méltatlan célokra. Orosházán van olyan család, ahol az 5 gyermek mellett még egy hatodik idegen, nevelt gyermeket is magához vett a család. Szuhovszky Lajos budapesti vallásos munkásság lelki gondozásáról beszélt. A vidéki ipari gócpontok vallásos kiépítése szintén elsőrendű feladat. Hohenlohe herceg bezárva a Luther-Szövetség közgyűlését azt fejtegette, hogy meg kell adni a viszhangot a most elhangzott sok harci riadóra. Ne az ádáz vetelkedés, hanem testvéri együttműködés irányítsa az egyházak életét, ne kezyüt dobáljunk egymás felé, hanem belül a lelki tevékenység eszközeivel próbáljuk magunkat erősíteni.

— Ahol 1283 százalék a pótdadó. Zenta szerb megszállás alatt lévő város bevételei annyira csökkentek, hogy a pótdadót újból 40 százalékkal emelték. Így a városi pótdadó most 1283 százalék.

Vetőmagpácok,
Csávázószerek,

Porzol, Higosan, Tillantin, gyári áron

beszerezhetők szavatolt minőségben a bács megyei főraktárban a

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

A Liszt Ferenc-Kör október 1-i megnyitó hangversenyéről.

Kedden este kezdette meg a Liszt-Kör 4-ik évi működését. Méltó nyitányt nem is tudnék elképzelni, mint amilyen a világhírű magyar vonósnégyes, a Léner-quartett kamarazeneestije volt.

A hetek óta észlelhető nagy érdeklődés előre már biztosítéka volt az estnek, mely minden tekintetben a legfényesebben sikerült.

A vonósnégyes tagjai kelten feleségük kíséretében, saját autójukon érkeztek meg délután fél 5 órakor. Rövid pihenés és uzsonna után a Kör vezetősége kíséretében megtekintették a Kör új zeneiskoláját a Haynald-utcában, (volt Turay-féle ház) ahol Karig Emil zeneiskolai igazgató fogadta őket néhány üdvözlő szóval, a hölgyeknek pedig gyönyörű virágcsokrot nyújtott át.

A művészek nem tudták palástolni, kedves meglepetésüket, mikor megtekintették a zeneiskola helyiségeit és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a szép tantermekről, azok izléses, praktikus berendezéséről. Miután a vendégkönyvbe nevüket beírták, rendes szokásuk szerint a hangverseny előtt lepihentek.

Este az előkelő közönség nagy része a főispánnal az élen szokatlan pontossággal már fél 9 órakor majdnem megtöltötte a Nemzeti nagytermet. A ruhatári mizeriák miatt persze mégsem lehetett pontosan kezdeni a hangversenyt. Végre felgördült a függöny és Lénerék megjelenik a pódiumon. Karig Emil, a Kör igazgatója üdvözölte őket néhány keresetlen szóval mint a Kör jötevőit, a magyar, zene-kultúra világhírű harcosait, üdvözölte őket, mint a Kör új alapító tagjait és a Kör nevében babérkoszorút nyújtott át. A közönség ritka meleg ünneplésben részesítette a művészeket, akik, mint már közismertes, a hangverseny teljes jövedelmét a Kör zeneiskolájának ajánlották fel. Majd megkezdődött a hangverseny, amely felejthetetlen élménye lesz mindenkinek, aki részesevé lehetett e páratlan művészetnek. A klasszikus Haydn D-dúr vonósnégyest, az impresszionista Debussy g-moll quartettje követte, majd a romantikus Dvorák F-dúr, a Négerquartett szláv témájú tételei hangzottak el.

A Léner-quartett abszolút művésze minden számat az elképzelhető legnagyobb tökéletességgel tolmácsolta és a közönség valóságilag elvarázsoltan, csodás álomba ringa va, halgatta őket. A hangulat fokmérője talán az volt, amire még nem volt példa Baján, hogy 11 órakor, amikor véget ért a 3. szám, még két ráadást könyörgött ki és meg is kapta. Haydn híres Szerenádját és Tschajkowszky Andante contabilejét élvezhették ajándékkal a lelkes zenekedvelők.

A hangversenyt vacsora követte és a Kör vezetősége kedves, igen tanulmányos beszélgetésben a késő éjjeli órákig együtt volt a művészekkel, akik a legnagyobb meglepéssel nyilatkoztak a bajai hangversenyközönség ritka fegyelmettségéről és zeneértéséről. Másnap délelőtt 11 órakor, miután előbb a hetivásáron néhány bajai iparművészeti tárgyat vettek meg, a művészársaság auton visszautazott Budapestre, hogy amerikai nagy körutjukra készüljenek. Még az autóból is az volt utolsó szavuk: a viszontlátásra.

Megtudtam, hogy most ősszel cs k Baján játszottak, mert már okt. 17-én hajóra szállnak Amerikába. Washingtonban 5 hangversenyre, Newyorkban a híres Carnegie Hallban 10 estére vannak leköve, utána Philadelphia, Csikágó, Detroit, Indianapolis stb. nagy városok következnek. Csak karácsony-

kor térnek vissza, hogy az ünnepeket Budapesten töltsék el. Januárban, februárban 36 hangversenyt adnak Angliában, mint évente rendszeren; az elsőt megint az angol királyi udvar előtt, a többi a Ceens-Hallban, amelyben 10 ezer hallgató fér el. Egyetlen budapesti hangversenyük valószínűleg márciusban lesz és azután megint külföldre mennek, ahol már 1000-nél jóval több hangversenyt hirdettek a magyar zenekultúrának elvitázhatatlan felsőbbbségét s így mindmennyi hangversenyük valódi csatanyerése a magyar kultúrának.

A Léner-est méltó ouverture-je volt a Liszt-Kör idei hangversenyévéadának és gyönyörű perspektívát enged sejtetni a következő hangversenyek jövője tekintetében. Annyit már most is sikerült megtudnom, hogy nov. elején Hubay Jenő dr játszik a zeneiskola javára, decemberben pedig Földessy Arnold világhírű magyar gordonkaművész, a Zeneakadémia tanára lesz a Kör vendége. Gratulálunk a Körnek szép sikeréhez és kérjük a vezetőséget, dolgozzon továbbra is lankadatlan erővel a bajai zenekultúra fejlesztése érdekében. A.

Pécsről Bajára érkeztek a nemzetközi gyámügyi egyezmény delegált kormánybiztosai és kíséretük.

Ma délelőtt a megyeházán nagyfontosságú nemzetközi tárgyalások folynak a bácsbodrogyvármegyei és szabadkai gyámügyek végleges leszámolására.

A magyar és jugoszláv nemzetközi vegyes gyámügyi bizottság delegált kormánybiztosai: dr Horváth Kornél magyar belügyminiszeri osztálytanácsos és dr Konyovics Miklós jugoszláv belügyi inspektor befejezve baranyamegyei működésüket, — kíséretükkel együtt csütörtökön este Pécsről Bajára érkeztek. Baján a vegyes bizottságnak újabb tárgyalásai vannak

ma a nemzetközi gyámügyi egyezmény pontozatainak végrehajtására.

A bizottság a vármegyházán az árvasszéki hivatalban dr Frank Mihály árvasszéki elnök bevonásával a bácsbodrogyvármegyei s szabadkavárosi gyámügyek folytatódagos rendezésére s ezzel egyúttal a végleges leszámolásra irányuló tárgyalásokba kezdett ma délelőtt tíz órakor.

Kukoricásban szült és ott hagyta éhenveszni gyermekét.

A bácsborsódi határban Valicspusztán az egyik cselédeányon anyaság jelei mutatkoztak. Pár héttel ezelőtt le is betegedett a leány, a szülés azonban elmaradt. A furcsa esetről megindult a szóbeszéd, ami a csendőrségnek is tudomására jutott, mire megindult a nyomozás.

A beteggyat fekvő leány kihallgatása során megdöbbentő vallomást tett. Beismerte, hogy megszülte gyermekét a földiken s hogy otthagya a kukoricásban, ő maga pedig hazament és ágyának esett.

A csendőrök a kukoricás megjelölt szakaszában meg is találták egy egészségesen megszült, fejlett fiúgyer-

mek már oszlásnak indult holttestét. Kiszállt dr Mayer Péter vizsgálóbíró s dr Haranghy László törvényszéki orvosszakértő Bajáról. Jelenlétükben felboncolták a kisdedet, utána elemették. A lelketlen anya ellen pedig megindult az eljárás. Az anya elvetemültségére jellemző, hogy kihallgatása során ezt a kijelentést tette:

— Mit törődnek vele? Az én gyermekem volt. Azt csinálók vele, amit akarok.

A bestiális anyán a megbánás legkisebb jele sem mutatkozik. Egyelőre betegsége miatt nem vették őrizetbe, hanem később döntenek felgyógyulása után letartóztatásáról.

Szovjetország üzlete Magyarországgal.

Mint ismeretes, az oroszok nagy erőfeszítést tesznek olyan irányban, hogy ásványolaj iparuk részére Közép-európában piacot teremtsenek. Erre vezethető vissza az a mostani törekvésük is, hogy Magyarországon kompenzációs üzlet formájában nagyobb mennyiségű benzint helyezhessenek el mezőgazdasági gépek ellenében. Ez az eszme már évekket ezelőtt is felmerült, ha nem is egészen ilyen formában, hanem olyan módon, hogy az oroszok nyersolajat fognak ideszállítani a magyar finomítók részére mezőgazdasági gépek ellenében. Az elvi szempontokat egészen figyelmen kívül hagyva, már akkoriban is nagyon meg-

nehezítette az üzletet az a körülmény, hogy az oroszok a kompenzációs üzlet keretében, nagyobb hitelre tartottak igényt.

Ez annyit jelent, hogy az általuk szállított áru ellenértékét nyomban szeretnék volna felvenni, amíg az általuk vett gépek árát csak évek alatt akarták törleszteni. Ettől az álláspontuktól most sem hajlandók eltérni. Ezenfelül a mostani orosz ajánlatnak ránk nézve még az a külön hátránya is van, hogy az oroszok most nem nyersolajat, hanem benzint szeretnének szállítani, ami igen káros kihatással lenne a nyersolajfeldolgozó iparunkra, amely az ország szükségletének háromnegyed része.

Pár nap múlva kapható lesz már a „Béjé 301“ hálózati rádió!

Minőségben, árban vezetnek.

Összes üzemköltségek óránként mindössze 1 fillér. Nincs többé telepkimerülés, üzemmazar, sem lámpakiégés. 200 2000 m. hállámhossz. Beállítás csak egy precíz skálával. — Kérjen díjmentes bemutatót még ma!

BRUSZT JÓZSEF okl gépészmérnök,
elektrótechnikai és műszaki vállalatától.

HÍREK.

Országos nevű műértő jön ma Bajára.

Fränkel Ernő m. kir. kormánytanácsos, a neves műértő, a Szépművészeti és Műkereskedelmi r.-t. igazgatója ma, pénteken délután Bajára jön s itt a műgyűjtőkkel fog kapcsolatot keresni s a jelenleg Baján a Nemzeti Szálloda nagytermében álló tárlat vezetésével fog a nagy közönség rendelkezésére állani Fränkel neve fogalom a műértők kicsiny táborában is, de mindenesetre együtt emlegetik Nemes Marcel, Ernszt Lajos neveivel, akik ma Magyarországon a legismertebb nevű műgyűjtők. Az Ernszt-múzeum kiállításai mindenkor a legnagyobb szencziáció számba mentek s ugyanezen a magas művészi nívón állanak azok a kiállítások, amelyeket Fränkel Ernő rendez. Hogy milyen megbecsült Fränkel Ernő neve s milyen tekintély, azt legjobban illusztrálja az, hogy a Rippl-Rónai Józsefnek, a kaposváriak évekket ezelőtt elhalt nagyművészének hagyatékai kiállítását megrendezésére is őt kérte fel a család. Fränkel Ernő kritikája nemcsak megbízható és találó, de a műértők is vakon teszik magukévá színt megfellebbezhetetlen műkritikai szempontjait, sőt hivatalosan is nagyra értékelik műértői tudását, mert évekket ezelőtt a kormány megbízásából Fränkel Ernő becsülte fel gróf Károlyi Mihály elkobozott vagyonának műkincseit.

— **Elhelyezett ciszt tanár.** Mészáros Gellért bajai ciszt. reálgymnáziumi tanárt a zirci apát Szekesfehértára helyezte.

— **Kinevezés** A kultuszminiszter Hirmann Károly csikériai állami h. tanítót rendes tanítónak nevezte ki.

Olcsó a buza, olcsón kell termelni!

Legolcsóbb a PORZOL porpác, a galícna is olcsóbb!

Holdanként 10 kg. vetőmagot megtakaríthat, ha galíc helyett PORZOL porpácot használ és mégis

sűrűbb lesz a vetése.

Minthogy a Porzol-pácólás 1 holdra 1 pengő 20 fillérbe kerül, a megtakarított 10 kg. vetőmag 2 pengő 40 fillér értékével szemben

ingyen pácól,

sőt holdanként 1 pengő 20 fillért külön megtakaríthat!

MAGYAR BUZÁNAK MAGYAR PORPÁC! Legjobb a PORZOL

vetőmagtakarítás — többtermés — üszögmentesség

A Porzol és a Higosan nedvességcsökkentő szer eredeti gyári áron beszerezhető!

VÁROSI DROGERIA, BAJA

Vörösmarty M-u. 1 — Telefon: 350.

Legjobb
hoérrel bíró
primakmentes

KÖSZ
porozsén

Grünés Társa

Házizonyok!

Konyha-asz. ETERNIT-lap

olgota, szép.

Előudvar

Baja, Buda. — Tel. 290.

Szept. 6. okt. 7-ig

reg. 8 óráig

Lova Odön és

Dr. Gger János

gyógygyógyászati tart

éjjelgálatot.

Az Ögygyógyászat

és a közönség érdeke

számba mentek s ugyanezen a magas művészi nívón állanak azok a kiállítások, amelyeket Fränkel Ernő rendez.

Hogy milyen megbecsült Fränkel Ernő neve s milyen tekintély, azt legjobban illusztrálja az, hogy a Rippl-Rónai Józsefnek, a kaposváriak évekket ezelőtt elhalt nagyművészének hagyatékai kiállítását megrendezésére is őt kérte fel a család.

Fränkel Ernő kritikája nemcsak megbízható és találó, de a műértők is vakon teszik magukévá színt megfellebbezhetetlen műkritikai szempontjait, sőt hivatalosan is nagyra értékelik műértői tudását, mert évekket ezelőtt a kormány megbízásából Fränkel Ernő becsülte fel gróf Károlyi Mihály elkobozott vagyonának műkincseit.

— **Elhelyezett ciszt tanár.** Mészáros Gellért bajai ciszt. reálgymnáziumi tanárt a zirci apát Szekesfehértára helyezte.

— **Kinevezés** A kultuszminiszter Hirmann Károly csikériai állami h. tanítót rendes tanítónak nevezte ki.

A bajai bíróság, mint

tel. hatóság.

7692 társz.

Árveredtetmény-

mat.

Pollák végrehajthatónak

Bagó Fez. Czegényi Ter-

réz végreszenvedő ellen

indított tási ügyében a

telekkönyv és végrehaj-

tási árverés P tökékövetelés

és járulékmint a csatlako-

zottnak hat Székely Leó

318 P feladás és jár. beh-

ajátása bajai kir. járás-

bíróság levél, Baja váro-

sában fe bajai 2884. szu.

betétben 2. sorsz. 2398.

2399. hrsz. foglalt ingatlan-

ból Bagó Fez. Czegényi

Teréz néle fele részére

5000 pengő tási árban el-

rendelte.

Az 1929. évi ok-

tóber hónapján délután 3

órákor okmányi hatóság

hivatalos írásban Mátyás

kir. tér. 420. ajtó fogják

megtartani.

Az árú kerülő ingatlan-

ok tási ár felénél

alacsonyabb nem adhatók el.

Az árú szándékozók kö-

telesek közül a kikiáltási

ár 10 pengő készpénzben,

vagy az X. t.-c. 42. §-ban

meghatározott arányammal szá-

mitott öpes értékpapiros-

ban a kikiáltás letenni, vagy

a bánat előleges bírói

letétbe kerül kiállított letéti

elismeréséről kiküldöttnek át-

adni és verési feltételeket

aláírni (X. t.-c. 147., 150.

170. §§. XL. t.-c. 21. §).

Az, agatlanért a kikiál-

tási ár sabb ígéretet tett,

ha több senki sem akar,

köteles a kikiáltási ár

százaletét megállapított

százaletét általa ígért ár

bánatpálékáig kiegszi-

teni. (I. 25. §.)

Baja, június hó 22.

napján

pp. k. kir. járásbíró.

mány hitelél:

pauer kiadó.

Porosz dió I. (Emma) kocsz házhoz szállítva

7-80 P Schön és Bajai, Haynald u. 13. Telefon 26

Magyar Általános Kőszénbányák r.-t.

Tatai tojásszén

(boulette.)

Próbálja meg előbb, azután rendeljen!

Jó, olcsó, gazdaságos. Teljesen pótolja a drága külföldi szenet. Salakmentesen elég, könnyen és tisztán kezelhető.

Aki tatal brikettel fűt, a saját és az ország érdekeit szolgálja. A tatal brikett használatánál a tüzelés költségeiben kb. 30%-os megtakarítás érhető el.

Egyedelárusító:

Vidor József és Fia

szénnagykereskedők bajai kirendeltsége

Szent István-tér 7. — Telefon: 266.

— **Forró zsirba esett kisgyermek.** Rudics Ilonka két éves kisleány a múlt héten játék közben belesett a forró zsirral telt bödönbe. A forró zsirtól borzalmas égési sebeket szenvedett, amelyekbe belehalt a szülők ellen gondatlanság címén megindult az eljárás.

— **Elkészült a gyümölcsfakataszter.** A gyümölcsfakataszter elkészült s a földművelésügyi minisztérium már szét is küldte, hogy tájékoztassa az egyes vidék termelőit a sikerrel termelhető gyümölcsökre nézve. Ezekben a jegyzékekben minden Magyarországon termő gyümölcsfa, mely jó termést adhat, fel van sorolva.

— **A bácsalmási járásbírósg helyettes elnököt kapott.** Jelentettük már, hogy dr. Hetényi Pál bácsalmási járásbírósg elnököt nyugdíjazták. A megüresedett elnöki állást most ideiglenesen dr. Bolgár Kálmán volt bajai törvényszéki, majd járásbíró, jelenleg szekszárdi törvényszéki bíróval töltötték be.

— **A szerbek a magyar kultúra ellen.** A szerb kormány az elszakított bácskai állami iskolákból 18 magyar tanítót és tanítónőt, köztük apácákat is bocsátottak el.

— **Megdráglult a dunai szállítás.** A gabonaszállítás a Dunán a fuvardíj és rakodási költség emelése miatt egy pengővel megdráglult. A dunai hajószállítók kartelljének ez az első látható közönségellenes következménye a racionalizálási eljárás folyamán.

— **Ami késik, nem mulik.** A belügyminiszter Bonyhád és Börzsöny tolnamegyei községeket egyesítette Bonyhád név alatt. Ezek után joggal kérdezhetjük, mikor fog bekövetkezni Bajszentistván községnek Baja városába való beolvastása?

Esővíz medencék elkészítését legolcsóbban vállalja GRÜNHUT és TÁRSA
Telefon 160.

— **Ingyen műtrágya a kisbirtokosoknak.** A Duna Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a idei ősz folyamán a nagyobb gazdaságokban talajvizsgálattal egybekötött tudományos irányú műtrágyázási kísérletet végeztet, azonkívül körülbelül 150-200 kisbirtokost juttat a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával propagandá céljából ingyenes műtrágyához.

— **Egyházzenei hír.** Vasárnap, október 6-án 10 órakor a belvárosi plébánia templomban ünnepélyes istentisztelet az aradi tizenhárom vértanúért. Ez alkalommal Lovas Andor belvárosi főkantór 6 szótamu C-dur miséjét adja elő az egyházi énekkar, mely ez alkalomra 25 tanítónövendékkel megerősített. Kísérő zenét a Filharmonia ad, az orgonajátékot Herr György zeneszerző, képezdei zenetanár látja el. Offertoriumi betét: Popper Dávid Requiem Op. 60 Cello trió orgonakísérettel. Játsszák: Kiss Á. József, Borovoy József, Tamás György urak, orgona kíséretet Kiss Mariska urhölgy. Szentbeszéd nem lesz a szentmise előtt.

Hívja fel telefonon a 359 számot. **Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és szénáru Teherpályaudvar**
(volt Salapáthy-futalep)

— **15 százalékos a megyei utadó.** A jövő esztendőben is 15 százalék lesz a megyei utadó, a közmunka váltás pedig kénnap után 150, igaz napszám után pedig 7 pengő lesz. Az évi kétnapos közmunka fele készpénzben váltandó meg s ebből a vármegyére rendelkezése szerint 90 percent a törvényhatósági utak költségeire, 10 százalék pedig a községi utak fenntartására lesz fordítandó.

— **Elítélt munkakerülő.** Jelentettük már hogy a napokban a rendőrség elfogott egy bicikli tolvajt: Simon Andrást, aki Váradi-érsek-utca 4 sz. alatt lévő Hammer János-féle vendéglő elől ellopta Hellenbarth József bajai lakos biciklijét, amit mindjárt el is zálogosított Simon Andrást már is a bíróság elé állították. Romátka Jenő büntető járásbíró a közveszélyes munkakerülőlétről hozott törvény alapján 14 napi fogházra ítélte. A bicikli-lopásért később vonják felelősségre. Az ítélet jogerős.

— **Jazz-muzsika a Nemzetiben.** Közöltük már, hogy Takács Vilmos, a a Nemzeti Kávészóka tulajdonosa egy időre elengedte eddigi cigányzenekarát és változatosság kedvéért egy jazz-band zenekart szerződött. A dzsessz-band orkeszter már meg is érkezett és naponta szórakoztatja a Nemzeti Kávészóka vendégeit. Jazz-zenekar már volt Baján s a bajai közönség már akkor megkedvelte. Azóta a jazz-

Egészséges fogak
SARG

KALODONT

muzsika sokat fejlődött, tökélesedett: miután pedig a Nemzeti jazz-zenekara a budapesti legelső jazz-zenekarok közül való, hihető, hogy a közönség is szívesen fogja meghallgatni a sok változatosságot nyújtó jazz-zenekar játékát, annál is inkább, mert hiszen ma már operetteket is írnak jazz-zenével, ami azt jelenti, hogy a jazz-zene térhódításával is komolyan kell számolnia a mai modern zenének.

— **Nyugdíjazás.** Égi Lajos csatoljai jegyzőt a vármegye keddi közgyűlésén saját kérésére nyugdíjazták.

„MÁK” és bauxit cement.
Felsőgalimészállandó raktára
GRUNHUT és TÁRSA.
Telefon 160.

Színház.

Utolsóelőtti hét.

Ma este az évad kiváló operettszenzációja, Szőkik az asszony ezidényben utoljára kerül műsorra.

Szombaton este és Vasárnap délután Éva grófnő romantikus operett-újdonása megy.

Vasárnap este is Szőkik az asszony megy.

Árva László király. Hétfőn este az aradi vértanúk emlékünnepe Herceg Ferenc irodalmi remekének, az Árva László király színműnek előadásával ünnepli a színház. Jegyek az előadásra már előválthatók.

Butort

Pollák Józsefnél,

délmagyarország legnagyobb butorgyárában vásároljon.

Különbejárati butorozott szoba kiadó

Petőfi Sándor-utca 55 sz. alatt.

— **Évi 120 pengő adóteher fejenként.** Az állam 1928-29-ik évi költségvetésének eredményei most kerültek nyilvánosságra. Ebben a költségvetési évben 696 millió folyt be az államkasszába. Megállapítható tehát, hogy a fejenkénti adóteher 120 pengőt tett ki. Azonban ha a községi adóterhek és a Társadalombiztosító terhet is felszámítjuk, legalább 190-200 pengő fejenkénti, évi adóterhet kell számításba venni.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a jóbarátoknak és ismerősöknek, akik forrón szeretett férjem elhalálozása során részvétükkel felkerestek s a csapás feletti mérhetetlen fájdalommat részvétükkel enyhíteni iparkodtak s akik férjem végtisztességén elkísérték őt utolsó útjára, — ez uton fogadják köszönetünk nyilvánítását,
Baja, 1929. október 4.

Özv. dr. Halász Józsefné
Pollák Szerén és fiai.
Pollák József és családja.

Szomszéd faluban üzlet ház azonnal eladó.
Cím a kiadóban.

„KALOR”

a kályhák királya
előnyösen beszerezhető

UTRY-nál

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280.

Uj peyhet és fosztott

tollat legolcsóbban

Madách Imre u. 6. sz. a.
Fendrich-ház, Sonnenfeldnél
szerezhető be.
Régi használt tollat becsérél vagy megvesz.

U-R-A-N-I-A

Október 5-én, szombaton

Oktober, 6-án vasárnap

2 napig az EMEKA filmgyár első hatalmas kiállítású filmje.

A moszkvai kém

Filmregény 2 részben 14 felvonásban. — Főszerepben: LIANE HAID.

Kísérő filmje:

Nyeregbe Móric

2 felvonásos burleszk.

Zell am See és környéke

Hiradó.

Látkép.

Hiradó.

CORSO MOZI

Előadások kezdete okt. 6-án, vasárnap fél 4, 6 és fél 9-kor.

Magyar rapszódia

Filmregény 10 fejezetben — főszerepben:
Dita Parló, Willi Frits és Lil Dagover.

Kísérő filmje:

A legyőzhetetlen Harri

kalandos regény 10 felvonásban. Főszerepben: HARRI PIEL.

— HIRADÓ —

Legjobb bírósági ügyvédek

Közszén

Háziorvosi Társaság

Háziorvosi Társaság

Szept. 1. okt. 7-ig

Lova Ödön és Dr. Gger János

gyógyászati

verületmenny-

Pollák végrehajtónak

Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

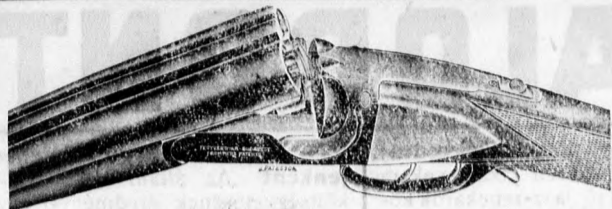
Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

Az év 1929. évi ok-

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkömentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 flasztertéglának használható.

Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** fakeskedésében.

Kerékpároknál árleszállítás.

Legjobb **varrógépek** teljes jótállás mellett

Remington írógépek.

Fegyver, lőszer, löporrusítás. **Fränkel és Horváth-nál BAJA, Budapesti ut 16.**

ETERNIT
 anyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:

DELŐ Géza
 fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességes blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemi költség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung.

Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. **Ara 1200 pengő**
 Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselő

BOHNER és TÁRSAI, BAJA
 Erzsébet királyné u. 6. Telefon: 256.

Szőrme és szücsáru
 dus választékban.

Szőrmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi áron.

Javítások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-szücs Erzsébet királyné utca 24. sz. alatt.

Könnyű, törhetetlen, viharálló, fagy, víz és tűzmentes a valódi
 Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az
 ETERNIT háztető.

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajróján Baján.

Szab. folytonegő

Jobbágy-kályhák

A Magyar Kir.
 Állami Vas-, Acél-
 és Gápgyárak
 gyártmánya.

Hazai szenek
 tüzelésére
 leg-
 alkalmasabb!

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszénen is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályha-rendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50 százalékkal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!

Egyedárusító:

Scheer Adolf és Fia
 vasnagykereskedők, BAJA.

Stukatur- és alabastrom-
 gipsz gyári áron.
MÁK mésztelep.
 Mátyás kir. tér 10. Telefon 356.

Csatornázzunk

szabadalmazott Hatschek-féle
 ETERNIT csövekkel.

Eternit Udvar

Baja, Budapesti-ut. — Tel. 290.

Rövid a kémény?

Toldja meg a szabadalmazott
 Hatschek-féle „ETERNIT”
 kéménytoldóval!

Eternit Udvar

Baja, Budapesti-ut. Telefon 290.

Zongora

(rövid) eladó vagy bérbeadó
 Petőfi Sándor utca 27. sz. alatt.

Kapható:

Goldschmidt Lajos
 utóda,

Zádor Oszkár
 épületfa és építkezési
 anyagok telepén.

**Baja,
 Sugovlca part.**